

Огляд ринку венчурного інвестування США і Європи. Підсумки 2006-го року

Венчурне інвестування на сьогодні популярне в усьому світі. Часто його розглядають як життєву силу для індустрії технологій, яка надає ресурси і можливості для того щоб ідеї мали змогу розвиватися від концепції до товарів та послуг, які здатні змінити життя.

США

В 2006 році в США венчурними капіталістами було проінвестовано \$25.5 млрд в 3416 угод, тим самим реалізувавши 10-ти відсоткове підвищення кількості угод та 12-ти відсоткове збільшення в грошових об'ємах у порівнянні з попереднім роком. Такі дані відображені в звіті "MoneyTree Report" компанії PricewaterhouseCoopers та Національної Асоціації Венчурних Капіталістів (США). Цей рік характеризується найвищим рівнем інвестування з 2001 року, хоча щоквартальні інвестиції залишилися на відмітці \$5-6 млрд. При цьому середній розмір угоди з венчурним капіталом залишився в 2006 році традиційно невеликим - 7 млн дол. (у 2005 році - 6,5 млрд дол.). А найбільшим за обсягом в 2006 році стало вкладення 150 млн дол. у компанію - провайдера розважальних послуг для мобільних телефонів Amp'd Mobile. Венчурна індустрія інвестувала в основному в традиційні технології та в сектор природознавчих наук (біологія, медицина, антропологія і т.п.) та почала неквапливе вторгнення в енергетичний сектор. "Я думаю, 2006 рік довів, що венчурна сфера в США ввійшла в новий цикл росту й інвестори концентрують увагу і засоби на компаніях, від яких залежать наше здоров'я, формат спілкування і навколишнє середовище", - відзначив Стівен Хармстон, глава дослідницьких проектів у VentureOne.

Таблиця 1.

Порівняльна таблиця кількості угод та обсягів інвестицій за кварталами в США за 2005-2006 роки

Квартали	2005		2006	
	# угод	Сума інвестицій	# угод	Сума інвестицій
1	719	\$ 5 075 469 600	839	\$ 6 251 671 500
2	812	\$ 6 359 501 900	913	\$ 6 924 259 500
3	771	\$ 5 630 803 800	862	\$ 6 607 052 700
4	798	\$ 5 702 063 200	802	\$ 5 721 854 000
Заг. сума	3 100	\$ 22 767 838 500	3 416	\$ 25 504 837 700

Рік відзначився значним ростом сектору природознавчих наук з рекордно високим рівнем інвестування в біотехнологічне та медичне устаткування. Іншими галузями зростання стали медіа та відпочинок (кіно, музика, споживча електроніка, спортивні події та свята і т. ін.), енергетика та Інтернет компанії.

Секторний та галузевий аналіз

Сектор охорони здоров'я (включаючи біотехнології та медичне обладнання) отримав інвестиції розміром в \$7,2 млрд в 731 угоді в 2006 році тоді як в 2005 році - \$6,0 млрд в 647 угодах. Зростання обсягу інвестицій було спровоковане значним зростанням сектору біотехнологій та медичного обладнання, який зайняв рекордно високі позиції в 2006 році. В цей сектор було проінвестовано 28% всього об'єму венчурних інвестицій, зайнявши таким чином перші позиції. На думку авторів звіту (VentureOne та Ernst & Young) останнім часом охорона здоров'я є основним чинником росту венчурних інвестицій. "Ця сфера стала більш популярною в середовищі венчурних інвесторів у порівнянні з інформаційними технологіями. Останні усе ще залучають більше засобів, але

в майбутньому ситуація зміниться", - вважає керуючий відділом Thomson Financial по дослідженнях в області приватного капіталу Алекс Тан.

Таблиця 2.
Порівняльна таблиця кількості угод і обсягів інвестування по галузях в США
за 2005-2006 роки

Галузь	2005		2006	
	К-ть угод	Сума інвестицій	К-ть угод	Сума інвестицій
Біотехнології	376	\$ 3 862 315 200	423	\$ 4 510 704 600
Бізнес товари та послуги	89	\$ 474 068 200	116	\$ 653 110 200
Комп'ютери та зовнішнє устаткування	61	\$ 501 428 400	64	\$ 404 900 500
Споживчі товари та послуги	70	\$ 364 568 700	90	\$ 510 662 800
Електроніка/Прибори	85	\$ 386 527 000	89	\$ 681 096 900
Фінансові послуги	62	\$ 796 353 800	74	\$ 424 339 800
Охорона здоров'я	69	\$ 454 817 900	58	\$ 393 532 900
ІТ послуги	132	\$ 909 435 800	152	\$ 999 677 700
Виробництво/Енергетика	136	\$ 850 680 500	183	\$ 1 765 791 600
Медіа та відпочинок	180	\$ 1 051 659 100	299	\$ 1 622 433 400
Медичне обладнання	271	\$ 2 147 397 500	308	\$ 2 653 994 000
Мережі та обладнання	169	\$ 1 461 290 700	134	\$ 1 082 689 900
Роздрібна торгівля та дистрибуція	42	\$ 251 803 100	39	\$ 207 237 100
Напівпровідники	220	\$ 1 881 639 500	219	\$ 1 986 041 400
Програмне забезпечення	869	\$ 4 816 162 900	865	\$ 4 970 275 800
Телекомунікації	263	\$ 2 495 591 200	294	\$ 2 612 251 100
Невідомі/Інші	6	\$ 62 099 000	9	\$ 26 098 000
Загальна сума	3 100	\$ 22 767 838 500	3 416	\$ 25 504 837 700

Інвестування в програмне забезпечення цього року було не надто жвавим і склало майже \$5 млрд в 865 угодах, тоді як в 2005 складало \$4,8 млрд в 869 угодах. Але цей сектор все ж залишився найбільшим за кількістю угод і об'ємом інвестицій за рік і за 4 квартал.

Виробничий/Енергетичний сектор вразив раптовим підйомом в більш ніж 107% інвестицій в 2006 році (\$1,8 млрд в 183 угодах) в порівнянні з 2005 роком (\$851 млн в 136 угодах). Підсектор альтернативної енергетики отримав 40% інвестицій.

Сектор медіа та відпочинку також отримав більше грошей в 2006 році (\$1,6 млрд в 299 угодах) в порівнянні з 2005 (\$1 млрд в 181 угоді). Телекомунікаційні компанії також зазнали зростання, хоч і не дуже відчутне. В 2006 році було залучено \$2,6 млрд в 294 угодах, в 2005 році – 263 компанії отримали \$2,5 млрд. Підсектор радіозв'язку нарахував 44% інвестицій в телекомунікації і отримав \$1,2 млрд в 128 угодах.

Інтернет компанії отримали \$4 млрд в 645 угодах в 2006 році. Це значно більше, ніж результат 2005 року, коли інвестиції склали \$3,2 млрд в 494 угодах. Такі угоди отримали 16% всіх венчурних інвестицій в 2006 році.

Іншими великими індустріальними сегментами, що відчули зростання, були електроніка/прибори, бізнес-товари і послуги, споживчі товари та послуги. Це викликано тим, що венчурні фонди вкладають гроші в цю сферу вже не в США, а в Китаї й Індії. Спадання в цьому році відчули мережі та обладнання, комп'ютери та зовнішнє устаткування, фінансові послуги.

Таблиця 3.

Порівняльна таблиця кількості угод і обсягів інвестицій за стадіями інвестування в США за 2005-2006 роки

Стадії фінансування	2005		2006	
	К-ть угод	Сума інвестицій	К-ть угод	Сума інвестицій
Передстартова/стартова	213	\$ 796 776 400	312	\$ 1 159 054 400
Початкова стадія	805	\$ 3 688 278 500	864	\$ 3 824 663 400
Стадія розширення	1 092	\$ 8 626 041 700	1283	\$ 11 207 914 400
Пізні стадії	990	\$ 9 656 741 900	957	\$ 9 313 205 500
Невідома/Інші	-	\$ -	-	0
Загальна сума	3 100	\$ 22 767 838 500	3 416	\$ 25 504 837 700

Так звані «посівні» компанії та компанії на ранніх стадіях розвитку отримали більше фінансування. Але найбільше отримали компанії на стадії розширення протягом минулого року. Уперше профінансовані компанії досягли найвищого рівня з 2001 року.

Рисунок 1.

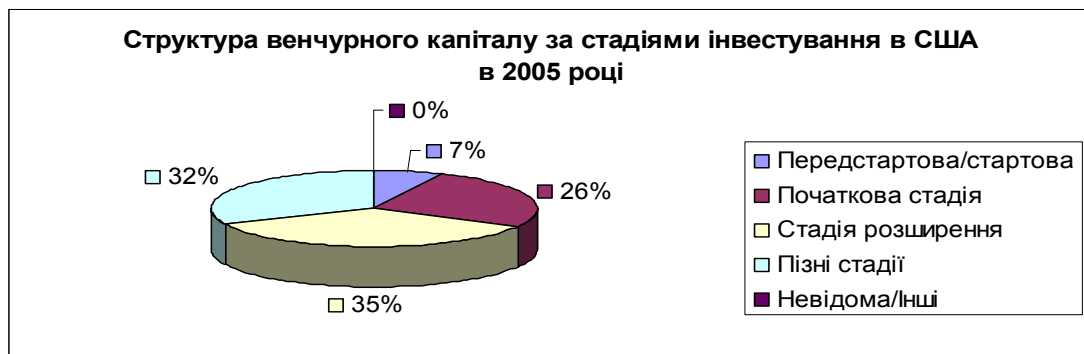
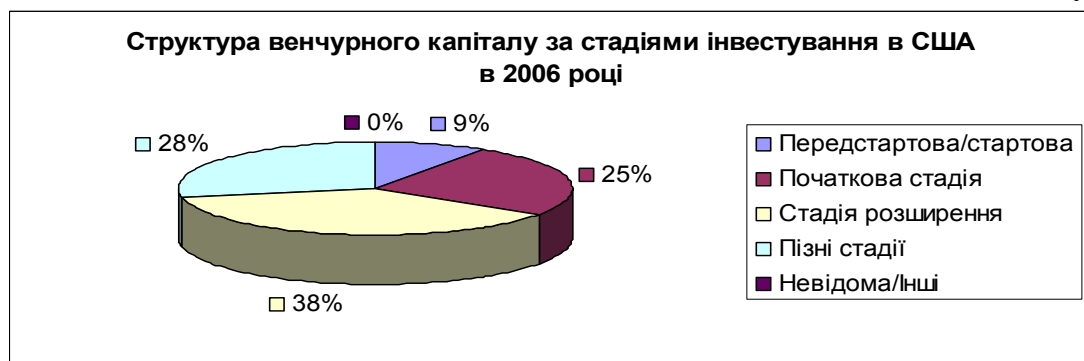

Рисунок 2.

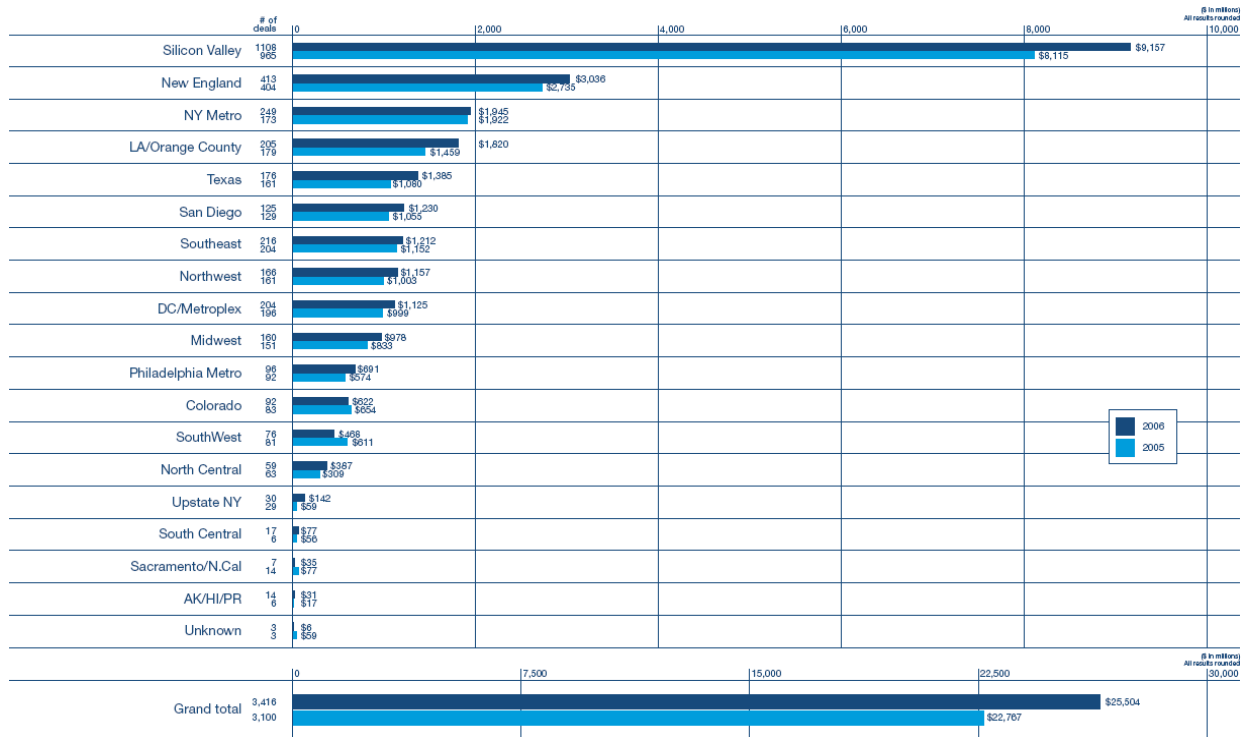
Географічний розподіл основних венчурних інвестицій

Лідирує традиційно Силіконова долина. В Техасі в 2006 році відбулося зростання об'ємів венчурних інвестицій на 28%, Округ Оранж отримав збільшення приблизно на 25% протягом того ж періоду. Взяті разом три верхні регіони – Силіконову Долину, Нью-Інгланд та Нью-Йорк Метро - нараховують 55% всіх венчурних інвестицій в 2006 році.

Рисунок 3.

Схема для порівняння обсягів венчурних інвестицій за регіонами в 2005-2006 роках

Географічні визначення:

Силіконова (кремнієва) долина (Silicon Valley) – Північна Каліфорнія, район затоки та узбережжя.

Нью Інгланд (New England) – штат Меін, Нью Гемпшир, Вермонт, Масачусетс, Род-Айленд, частина Конектикута (виключаючи округ Феірфілд).

Нью-Йорк Метро (New-York Metro) – район метрополітену Нью-Йорка, північ Нью-Джерсі, Феірфілд (Коннектикут).

Округ Оранж (LA/Orange County) – південь Каліфорнії (виключаючи Сан-Дієго), Централ Коаст, долина Сан-Хоакін.

Техас (Texas) – штат Техас.

Сан-Дієго (San Diego) - район Сан-Дієго.

Саус-іст (Southeast) – Алабама, Джорджія, Міссісіпі, Тенесі, Південна Кароліна, Північна Кароліна.

Нортвест (Northwest) – Вашингтон, Орегон, Ідахо, Монтана і Вайомінг.

Метроплекс (DC/Metrolplex) – Вашингтон ДіСі, Вірджинія, Західна Вірджинія, Меріленд.

Мідвест (Midwest) – Іллінойс, Міссурі, Індіана, Кентуккі, Огайо, Мічиган і Західна Пенсільванія.

Філадельфія Метро (Philadelphia Metro) – схід Пенсільванії, південь Нью-Джерсі, Делавар.

Колорадо (Colorado) – штат Колорадо.

Соут-вест (Southwest) – Юта, Арізона, Нью-Мехіко, Невада.

Північний Централ (North Central) – Мінесота, Айова, Вісконсін, Північна Дакота, Південна Дакота, Небраска.

Північна частина Нью-Йорка (Upstate New York) – північ штату Нью-Йорк, виключаючи район метрополітену.

Південний Централ (South Central) – Канзас, Оклахома, Арканзас, Луїзіана.
Сакраменто/Північна Каліфорнія (Sacramento/Northern California) – Північно-східна Каліфорнія.
Аляска/Гаваї/Пуерто-Ріко (Alaska/Hawaii/Puerto Rico) – Аляска, Гаваї і Пуерто-Ріко.

Таблиця 4.

Розвиток венчурного інвестування в США протягом 1996-2006 років

Рік	Кількість компаній	Кількість угод	Інвестиції (\$ млн)
1996	2078	2578	11278.6
1997	2536	3157	14903.0
1998	2974	3647	21090.6
1999	4411	5509	54203.7
2000	6342	7913	104986.8
2001	3787	4493	40686.7
2002	2617	3082	21824.0
2003	2414	2895	19678.3
2004	2571	3030	22117.4
2005	2646	3099	22765.8
2006	2869	3416	25504.8

В 2007 році ніщо не провіщає різкого падіння капіталовкладень. Так само як і стрімкого їх росту, як в часи буму Інтернет-компаній, очікувати не слід. Капіталовкладення залишаться в районі \$25 млрд. Такі висновки зробили автори досліджень венчурної індустрії США.

Використані звіти:

1. “MoneyTree Report” - PricewaterhouseCoopers, National Venture Capital Association. Цифри надані Thomson Financial. 2006 рік.
2. “The 2006 Global Venture Capital Survey” - Deloitte Touche Tohmatsu with Venture Capital Associations in the Americas, Asia Pacific and Europe, Middle East and Africa.

Європа.

Венчурні інвестиції в європейські компанії досягли € 4,12 млрд в 2006 році. Це найвищі річні інвестиції з 2001 року відповідно до звіту European Venture Capital Report, що опублікований компаніями Ernst & Young і Dow Jones VentureOne. Так само як і в США, приріст капіталовкладень в 2006 частково був реалізований за допомогою додаткових фондів під керівництвом технологічних компаній. В цьому році відбулося зростання венчурних інвестицій на 5% в порівнянні з 2005 роком. Загальна кількість угод склала 867, що на 27% менше того ж показника попереднього року.

Розподіл венчурних інвестицій серед країн Європи

Данія. Кількість угод зросла на 25% до 46 угод, але капіталовкладення зменшилися на 6% до € 228,7 млн.

Франція. Капіталовкладення збільшилися на 20% до € 778,5 млн, але кількість угод зменшилася на 25% і склала 171.

Німеччина. Сума інвестицій скоротилася на 12,1% до € 469,91 млн., так само і кількість угод зазнала зменшення на 23,9% до 105.

Ірландія. Капіталовкладення та кількість угод скоротилися на 37,9% і 35,3% відповідно (до 22 угод і € 78,95 млн).

Норвегія. Також зазнала скорочення кількості угод і капіталовкладення на 40,6% і 8,2% відповідно (до 19 угод і € 85,59 млн).

Таблиця 5.

Порівняльна таблиця кількості угод та об'ємів інвестицій в Європі по країнах за 2005 – 2006 роки

Країна	2005		2006	
	Кількість угод	Сума інвестицій, EUR М	Кількість угод	Сума інвестицій, EUR М
Данія	61	€ 242,65	46	€ 228,68
Франція	227	€ 651,09	171	€ 778,48
Німеччина	138	€ 565,34	105	€ 496,91
Ірландія	34	€ 127,26	22	€ 78,95
Норвегія	32	€ 93,21	19	€ 85,59
Швеція	111	€ 301,91	79	€ 249,39
Швейцарія	35	€ 277,74	21	€ 149,04
Великобританія	369	€ 1 210,18	256	€ 1 372,83
ІНШ	182	€ 459,13	148	€ 681,63
Загальна сума	1189	€ 3 928,52	867	€ 4 121,50

Швеція. Капіталовкладення знизилися на 17,4% до € 249,39 млн. і кількість угод також скоротилася на 28,8% до 79 угод.

Швейцарія. Кількість угод і капіталовкладень зменшилися на 40% до 21 і на 46,3% до € 149,04 млн.

Великобританія. Відзначилася зростанням капіталовкладень на 13,4% до € 1 372,83 млн., але кількість угод зменшилася на 30,6% до 256 угод.

Інші. В Бельгії кількість угод залишилася сталою – 26 за рік, а капіталовкладення збільшилися майже вдвічі до € 186,9 млн. В Іспанії кількість угод зросла на 35% і капіталовкладення збільшилися майже втричі до € 116,5 млн.

Секторний та галузевий аналіз.

Інвестиції в *інформаційні технології* (IT) 2006 року були найвищими з 2002 року і склали € 2,12 млрд, але кількість угод зменшилася на 27% до 472 за рік. В межах сектору інформаційних технологій підвищення в кількості угод зазнала лише галузь *мережі та комунікації* (з 84 в 2005 році до 92 в 2006 році) та отримала вдвічі більше капіталовкладень (з € 248,50 до € 493,83).

Сегмент служб інформації (інформаційних послуг), батьківщина багатьох Web 2.0 компаній, також відзначився відносно сталою активністю – 84 угоди і 32% зростання інвестицій до € 360,72 млн. Найбільшою угодою четвертого кварталу і всього року стало капіталовкладення на пізній стадії розміром € 83,2 млн в фірму Plastic Logic of Cambridge (Великобританія), що займається напівпровідниками.

Інвестиції в інші галузі такі як *енергетика, покращені матеріали та сільське господарство* продовжити зростання в 2006 році. Енергетичний сектор закінчив рік із 27 угодами і € 109,42 млн інвестицій. Серед найбільших енергетичних угод було капіталовкладення на другій стадії в фірму Ocean Power Delivery of Edinburgh (Великобританія).

Таблиця 6.
Порівняльна таблиця кількості угод та об'ємів інвестицій за секторами та галузями економіки в Європі за 2005 – 2006 роки

Сектор економіки	Галузі	2005		2006	
		Кількість угод	Сума інвестицій, EUR М	Кількість угод	Сума інвестицій, EUR М
Охорона здоров'я	Біофармацевтика	204	€ 1 259,73	137	€ 1 182,74
	Охорона здоров'я	10	€ 35,28	8	€ 5,11
	Медичні прибори/обладнання	112	€ 354,08	79	€ 240,38
	Медичні інформаційні системи	19	€ 39,42	15	€ 39,19
Сума		345	€ 1 688,52	239	€ 1 467,43
Інформаційні технології	Служби інформації	87	€ 273,92	84	€ 360,72
	Інші ІТ				
	Напівпровідники	61	€ 314,22	38	€ 417,20
	Програмне забезпечення	347	€ 807,63	210	€ 702,33
	Електроніка та комп'ютери	78	€ 182,27	48	€ 147,68
Мережі та комунікації	84	€ 248,50	92	€ 493,83	
Сума		657	€ 1 826,54	472	€ 2 121,77
Бізнес/Споживач/ Роздрібна торгівля	Споживчі/Бізнес товари	32	€ 48,54	22	€ 26,71
	Споживчі/Бізнес послуги	64	€ 131,62	45	€ 147,26
	Роздрібна торгівля	19	€ 70,90	10	€ 104,41
	Медіа/Контент/Інформація	9	€ 10,19	9	€ 51,50
	Інші				
Сума		124	€ 261,26	86	€ 329,88
Інші	Покращені матеріали	27	€ 46,91	27	€ 50,37
	Сільське господарство	2	€ 2,31	3	€ 16,75
	Енергетика	23	€ 95,60	27	€ 109,42
	Інші компанії	11	€ 7,37	13	€ 25,87
Сума		63	€ 152,20	70	€ 202,42
Загальна сума		1189	€ 3 928,52	867	€ 4 121,50

Кількість угод і капіталовкладень сектору охорони здоров'я знизилася на 30,7% та 13% відповідно в 2006 році до 239 угод € 1.47 млрд. Фактично тільки сектор медичного програмного забезпечення та інформаційних систем залишився відносно сталим у порівнянні з 2005 роком. В 2006 році було вкладено € 39.2 млн у 15 угодах. Проте у деяких галузях цього сектору спостерігалася значна активність на ранніх стадіях інвестування. Більш ніж 40% угод в галузях медичного обладнання, охорони здоров'я та медичного програмного забезпечення відбулися на ранніх стадіях інвестування. Серед найбільших угод було капіталовкладення на другій стадії розміром € 44.5 млн в біотехнологічну фірму Serenis Therapeutics of Labège (Франція).

Категорія бізнес/споживчих товарів і послуг та роздрібною торгівлі зазнала спадання на 30,6% за кількістю угод (всього 86 в 2006), але при цьому відчула зростання в капіталовкладеннях на 26% до € 329.9 млн.

Таблиця 7.
Розподіл капіталовкладень за стадіями інвестування в Європі за 2005- 2006 році

Стадія	2005	2006
Передстартова	27	28
Початкова	358	317
Розширення	255	168
Пізні стадії	451	284

Позитивним знаком для ринку венчурного інвестування в 2006 році стало зростання зацікавленості інвесторів до передстартової та стартової (початкової) стадій капіталовкладень. Зміни у структурі капіталовкладень 2006 року у порівнянні із попереднім роком можна побачити на рис. 4 і 5.

Рисунок 4.

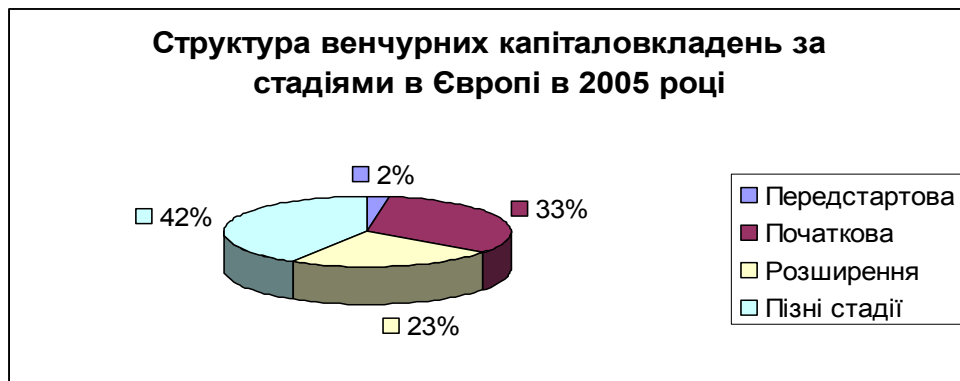

Рисунок 5.

Ранні стадії інвестування (передстартова і стартова) склали у 2006 році 43% у порівнянні з 2005 роком, коли цей показник складав 35%. В 2006 році цей відсоток став найбільшим для ранніх стадій з 2001 року.

З повною упевненістю ніхто не може сказати, що 2007 рік буде багатим на інвестиції. Але є і оптимістичні бачення також. «Цей рік буде дуже цікавим для інвестицій», - сказав Nenad Marovic, управляючий партнер компанії DN Capital. «Наші канали зв'язку багаті і простір для діяльності привабливий вже сьогодні». Виразність інвестування на ранніх стадіях, яке ми спостерігаємо сьогодні, вірогідно буде посилюватись.

Таблиця 8

Венчурні капіталовкладення в Європі 2000-2006 р.р.

Країна	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Данія	€ 322,92	€ 293,89	€ 225,82	€ 147,83	€ 237,28	€ 242,65	€ 228,68
Франція	€ 2 614,09	€ 1 570,66	€ 724,67	€ 506,88	€ 636,34	€ 651,09	€ 778,48
Німеччина	€ 3 316,31	€ 2 005,24	€ 673,28	€ 515,74	€ 526,22	€ 565,34	€ 496,91
Ірландія	€ 711,74	€ 374,33	€ 213,24	€ 115,88	€ 99,47	€ 127,26	€ 78,95
Норвегія	€ 308,63	€ 135,26	€ 76,87	€ 63,46	€ 74,31	€ 93,21	€ 85,59
Швеція	€ 1 810,98	€ 1 157,01	€ 467,73	€ 377,13	€ 318,79	€ 301,91	€ 249,39
Швейцарія	€ 628,99	€ 384,63	€ 254,82	€ 163,24	€ 182,87	€ 277,74	€ 149,04
Великобританія	€ 7 460,07	€ 3 177,21	€ 1 646,74	€ 1 141,79	€ 1 182,85	€ 1 210,18	€ 1 372,83
ІНШІ	€ 5 081,35	€ 1 798,32	€ 769,45	€ 536,42	€ 494,64	€ 459,13	€ 681,63

Використані звіти:

1. Статистичні дані від Ernst & Young і Dow Jones VentureOne.